

اعاده شده از شورای نگهبان (۱)

گزارش کمیسیون اقتصادی به مجلس شورای اسلامی

طرح مالیات بر سوداگری و سفته‌بازی اعاده شده از سوی شورای محترم نگهبان که جهت اصلاح به این کمیسیون به عنوان اصلی ارجاع شده بود، در جلسه روز سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۳/۱۲/۲۱ با حضور نماینده محترم شورای نگهبان، نمایندگان دستگاه اجرایی ذی‌ربط و کارشناسان مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی مورد بحث و بررسی قرار گرفت و با اصلاحاتی به شرح زیر با اکثریت آراء به تصویب رسید.

اینک گزارش آن در اجرای ماده (۱۹۹) قانون آیین‌نامه داخلی به مجلس محترم شورای اسلامی تقدیم می‌شود.

رئیس کمیسیون اقتصادی

سیدشمس‌الدین حسینی

طرح مالیات بر سوداگری و سفته بازی

ماده ۱- ...

ماده ۲- اصلاحات ذیل در قانون مالیات‌های مستقیم اعمال می‌گردد:

الف- عنوان فصل اول از باب سوم این قانون، به «مالیات بر عایدی سرمایه اشخاص غیرتجاری و مالیات بر درآمد املاک» اصلاح می‌شود.

ب- شماره مواد (۴۴) تا (۵۱) ذیل فصل پنجم باب دوم به ترتیب به (۴۰)، (۴۰ مکرر)، (۴۱)، (۴۱ مکرر)، (۴۲)، (۴۳)، (۴۴) و (۴۵) اصلاح می‌گردد و در ماده (۴۶) عبارت «مواد (۴۵) و (۴۸) این قانون» به عبارت «مواد (۴۰ مکرر) و (۴۲) این قانون» و در ماده (۴۹) عبارت «موضوع مواد (۴۵)، (۴۶)، (۴۷) و (۴۸) این قانون» به عبارت «موضوع مواد (۴۰ مکرر)، (۴۱)، (۴۱ مکرر) و (۴۲) این قانون» اصلاح می‌شود.

تذکر شورای نگهبان:

۴- در ماده ۲۰، موضوع اصلاح ماده ۹۳ قانون مالیات‌های مستقیم، با توجه به آنکه در ماده (۱۰۱) «قانون مالیات‌های مستقیم» معافیت مالیاتی مشخص نشده و صرفاً به میزان معافیت مالیاتی موضوع ماده (۸۴) ارجاع داده است، ضروری است عبارت «ماده (۱۰۱) این قانون» به عبارت «ماده (۸۴) این قانون» اصلاح شود.

مصوبه کمیسیون:

در راستای اعمال بند (۴) تذکر شورای نگهبان درخصوص ارجاع صحیح به مواد قانون و رعایت اصول قانونگذاری، ماده (۲) مصوبه به شرح زیر اصلاح می‌شود:

۱- اصلاحات ذیل در قانون مالیات‌های مستقیم اعمال می‌گردد:

الف- در ماده (۴۶) قانون، عبارت «به استثنای اوراق مذکور در مواد (۴۵) و (۴۸) این قانون» به عبارت «به استثنای اوراق مذکور در مواد (۴۰ مکرر) و (۴۲) این قانون» تغییر می‌یابد.

ب- در ماده (۴۹) قانون، عبارت «موضوع مواد (۴۵)، (۴۶)، (۴۷) و (۴۸) این قانون» به عبارت «موضوع مواد (۴۰ مکرر)، (۴۱)، (۴۱ مکرر) و (۴۲) این قانون» تغییر می‌یابد.

پ- شماره مواد (۴۴) تا (۵۱) به ترتیب به مواد (۴۰)، (۴۰ مکرر)، (۴۱)، (۴۱ مکرر)، (۴۲)، (۴۳)، (۴۴) و (۴۵) تغییر می‌یابد.

ت- مواد (۴۶) تا (۵۱) به فصل اول از باب سوم الحاق می‌شود.

ث- عنوان فصل اول از باب سوم به «مالیات بر عایدی سرمایه اشخاص غیرتجاری و مالیات بر درآمد املاک» اصلاح می‌شود.

۲- یک تبصره به شرح زیر به ماده (۲) مصوبه الحاق می‌شود:

تبصره- در بند «ج» ماده (۲۷) قانون برنامه هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۴۰۳/۰۳/۰۱، عبارت «موضوع مواد (۴۴)، (۴۶) و (۴۷)» به عبارت «موضوع مواد (۴۰)، (۴۱) و (۴۱ مکرر)» تغییر می‌یابد.

بخش اول- بستر اجرایی

ماده ۳- ...

«خ- کارپوشه تجاری: کارپوشه‌ای که در سامانه مؤدیان صرفاً به «اشخاص تجاری» اختصاص می‌یابد. در این قانون هر جا واژه «کارپوشه» بکاررفته، منظور کارپوشه تجاری است. به هر شخص تجاری صرفاً یک «کارپوشه تجاری» تخصیص می‌یابد. د- کارپوشه غیرتجاری: کارپوشه‌ای که در سامانه مؤدیان به «اشخاص غیرتجاری» اختصاص می‌یابد؛ به هر شخص غیرتجاری صرفاً یک کارپوشه غیرتجاری تخصیص می‌یابد.

ایراد شورای نگهبان:

به تبع ایراد شماره ۳_ در ماده ۸، موضوع الحاق ماده ۱۶ مکرر به قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان؛
۱_۳_ اطلاق شمول بند (پ)، نسبت به اشخاص غیرتجاری، مغایر بند ۱۰ اصل ۳ قانون اساسی شناخته شد.

مصوبه کمیسیون:

در ماده (۳) مصوبه، موضوع اصلاح ماده (۱) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان مصوب ۱۳۹۸/۷/۲۱:
۱- در بند «خ» عبارت «صرفاً یک کارپوشه تجاری» به عبارت «یک (کارپوشه تجاری) یکتا» اصلاح می‌شود.
۲- در بند «د»، عبارت «صرفاً یک کارپوشه غیرتجاری» به عبارت «یک (کارپوشه غیرتجاری) یکتا» اصلاح می‌شود.

تبصره ۲- کلیه اشخاص تجاری موظف‌اند برای وجوه دریافتی خود که بابت فروش کالا و خدمت نیستند، صورت حساب الکترونیکی صادر نمایند یا به ترتیبی که سازمان مقرر می‌کند، اطلاعات این موارد را در سامانه مؤدیان ثبت کنند. در صورت عدم انجام این تکلیف، اشخاص فوق مشمول جریمه‌ای به میزان ده درصد (۱۰٪) وجوه دریافتی می‌شوند.

ایراد شورای نگهبان:

در ماده ۴، موضوع اصلاح ماده ۲ قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان، تبصره ۲ از حیث معیارهای «ترتیبی که سازمان جهت ثبت اطلاعات» موردنظر این تبصره مقرر می‌کند، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

مصوبه کمیسیون:

در ماده (۴) مصوبه، موضوع الحاق تبصره (۲) به ماده (۲) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان، تبصره مذکور به شرح زیر اصلاح می‌شود:
تبصره ۲- کلیه اشخاص تجاری موظفند اطلاعات وجوه دریافتی خود مربوط به فعالیت‌های موضوع جزء (۱) بند «ج» ماده (۱) این قانون که بابت فروش کالا و خدمت نیستند را از طریق کارپوشه تجاری در سامانه مؤدیان ثبت کنند. در صورت عدم انجام این تکلیف، اشخاص فوق مشمول جریمه‌ای به میزان ده درصد (۱۰٪) وجوه دریافتی می‌شوند.

ماده ۷- ماده (۱۱) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان و تبصره آن به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۱۱- به منظور تکمیل «پایگاه اطلاعاتی سازمان» موضوع ماده (۱۶۹ مکرر) قانون مالیات‌های مستقیم و «پایگاه جامع جمع‌آوری و تحلیل داده» موضوع جزء (۳) بند «الف» ماده (۴) قانون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۴۰۲/۳/۳۰:

الف- کلیه اشخاصی که نسبت به انجام عملیات بانکی موضوع بند (چ) ماده (۱) قانون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۴۰۲/۰۳/۳۰ اشتغال دارند، اعم از بانک‌های ایرانی و شعب و نمایندگی بانک‌های خارجی مستقر در کشور، صندوق‌های قرض‌الحسنه، تعاونی‌های اعتبار و ارائه‌کنندگان خدمات کیف پول موظف‌اند از یک سال پس از لازم‌الاجرا شدن این ماده، به کلیه تراکنش‌ها اعم از واریزی و برداشتی مطابق استاندارد اعلامی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، شناسه یکتا اختصاص دهند. بانک مرکزی جمهوری اسلامی موظف است بر اساس بند (الف) ماده (۱۹) قانون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۴۰۲/۰۳/۳۰ بر اجرای این حکم نظارت کند. اشخاص موضوع این بند موظف‌اند اطلاعات ریز تراکنش‌های هر حساب اعم از تجاری

و غیرتجاری در هر ماه را حداکثر ظرف ده روز پس از پایان هر ماه به پایگاه جامع جمع‌آوری و تحلیل داده ارسال نمایند. بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است با رعایت مفاد تبصره بند (ب) این ماده، حداکثر تا پایان ماه بعد مجموع «ورودی به» و «خروجی از» کلیه حساب‌های متعلق به اشخاص تجاری و غیرتجاری را حسب مورد بر اساس «شماره اقتصادی اشخاص تجاری» و «شماره ملی» یا «شماره اختصاصی (فراگیر) اتباع خارجی» به‌صورت سامانه‌ای برای سازمان ارسال نماید. بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران می‌تواند اشخاص موضوع این بند را مکلف کند تمام یا بخشی از اطلاعات فوق را همزمان با انجام تراکنش ارسال نمایند.

همچنین بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است حسب نیاز سازمان، اطلاعات ریز تراکنش‌های «ورودی به» و «خروجی از» هر حساب اعم از تجاری و غیرتجاری به تفکیک وجوه نقد و غیرنقد و نیز اطلاعات «بابت تراکنش» موضوع بند «ج» ماده (۱۰) این قانون را حداکثر ظرف ده روز پس از درخواست سازمان به‌صورت سامانه‌ای برای سازمان ارسال نماید.

ب- صدور اسناد تجاری نظیر چک که می‌توانند موجب ایجاد حق بر ذمه صادرکننده آن شوند، به عنوان انجام تراکنش تلقی نمی‌گردد و مشمول حکم موضوع بند (الف) این ماده نمی‌شود و در تناظر موضوع تبصره (۱) ماده (۱۶ مکرر) این قانون لحاظ نمی‌گردد. در معاملاتی که از طریق اسناد تجاری فوق انجام می‌گیرد، انتقال وجوه به موجب اسناد تجاری فوق، به عنوان تراکنش تلقی و مشمول حکم موضوع بند (الف) این ماده می‌شود.

تبصره - در صورتی که اسناد تجاری فوق، به منظور انجام معامله دیگری انتقال پیدا کند، ثبت انتقال مذکور به صورت سامانه‌ای در حکم انجام تراکنش برای معامله اولیه و در حکم صدور سند تجاری جدید برای معامله بعدی است و مشمول حکم موضوع بند (الف) این ماده می‌شود.

پ- ...

تبصره ۲- وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است با همکاری بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران بر حسن اجرای احکام این ماده نظارت نماید. در صورت تخلف از حکم این ماده، متخلف نسبت به اصل مالیات متعلق ضامن است و به مجازات درجه شش قانون مجازات اسلامی به غیر از حبس محکوم می‌شود. متخلف بر اساس دفعات تکرار، مشمول مجازات موضوع تبصره (۱) ماده (۲۳) این قانون می‌شود.

تبصره ۳- سازمان موظف است هر شش ماه یک‌بار گزارش پیشرفت اجرای این ماده را به کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی ارائه کند.

ایراد شورای نگهبان:

۲_ در ماده ۷، موضوع اصلاح ماده ۱۱ قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان،

در تبصره ۲؛

۱_۲ در تعیین مجازات برای «تخلف از حکم این ماده»، با توجه به وجود احکام متعدد در این ماده، از این جهت که تخلف از کدام یک منجر به مجازات مذکور خواهد شد، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۲_۲ مفهوم «ضمان» از این جهت که آیا مراد «دین» است یا «الزام به پرداخت»، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

تذکر شورای نگهبان:

۱_۱ در بند (الف)، عبارت «با رعایت قانون مدیریت داده‌ها و اطلاعات ملی» اضافه گردد.

۲_۱ در تبصره بند (ب)، عبارت «مشمول حکم موضوع بند الف این ماده می‌شود» به بعد از عبارت «در حکم انجام تراکنش برای معامله اولیه» انتقال یابد.

مصوبه کمیسیون:

ماده (۷) مصوبه موضوع اصلاح ماده (۱۱) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان به شرح زیر اصلاح می‌شود:

۱- در فراز دوم بند «الف» عبارت «با رعایت قانون «مدیریت داده‌ها و اطلاعات ملی»» بعد از عبارت «پس از پایان هر ماه» اضافه می‌شود. همچنین در فراز سوم این بند عبارت «با رعایت قانون «مدیریت داده‌ها و اطلاعات ملی»» بعد از عبارت «سامان به صورت سامانه‌ای» اضافه می‌شود.

۲- در بند «ب» واژه «حق» به واژه «تعهد» تغییر می‌یابد.

۳- در تبصره بند «ب» بعد از عبارت «معامله اولیه» عبارت «است و مشمول حکم موضوع بند «الف» این ماده شده» اضافه و عبارت «و مشمول حکم موضوع بند «الف» این ماده می‌شود» حذف می‌شود.

۴- تبصره (۲) بند «پ» به شرح زیر اصلاح می‌شود:

تبصره ۲- عدم انجام تکالیف موضوع این ماده از سوی اشخاص موضوع بند «الف» به عنوان تخلف موضوع ماده (۲۳) قانون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۴۰۲/۳/۳۰ برای اشخاص مذکور محسوب می‌شود. همچنین در صورت عدم انجام تکالیف موضوع این ماده از سوی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، فرد یا افراد خاطی به مجازات تعزیری درجه شش قانون مجازات اسلامی به غیر از حبس محکوم می‌شوند.

۵- به صدر تبصره (۳) عبارت «رعایت مفاد قانون «مدیریت داده‌ها و اطلاعات ملی» در تبادل اطلاعات موضوع این ماده الزامی است.» اضافه می‌شود.

ماده ۸- متن زیر به عنوان ماده (۱۶ مکرر) به قانون پایانه های فروشگاهی و سامانه مؤدیان الحاق می شود:

الف-...

۱-...

۲- سازمان ثبت اسناد و املاک کشور موظف است با همکاری سازمان همزمان با نقل و انتقال سهام، سهم الشرکه، حق تقدم سهام و سایر اوراق بهادار به استثنای موارد مذکور در جزء (۱) این بند صورتحساب های الکترونیکی مربوط به معاملات مذکور را با درج ارزش ریالی دارایی انتقال یافته صادر کند.

...

پ- کلیه اشخاصی که نسبت به پرداخت هایی تحت عناوینی از قبیل حقوق، دستمزد، حق شاغل، حق شغل، حقوق بازنشستگی، وظیفه و مستمری، کارانه، یارانه، انواع پرداخت ها توسط مؤسسات بیمه گر، خسارت فوت، محکوم^۲ به، دیه، رد مال، استرداد وثیقه، وجوه پرداختی بابت ارث و سایر عناوین مشابه به صورت نقدی یا غیرنقدی اقدام می نمایند، مکلف اند برای موارد فوق صورتحساب الکترونیکی صادر نمایند.

ت- کلیه اشخاص غیرتجاری مکلفند در مهلت اعلام^۳ شده از سوی سازمان، صورتحساب های الکترونیکی مطالبات قبل از استقرار بستر اجرایی از قبیل قرض، ودیعه، وثیقه و رهن را مطابق فرایند تعیین شده در آیین نامه اجرایی این ماده، صادر کنند. مهلت فوق برای هر شخص صرفاً یک بار و به مدت یک ماه پس از درخواست شخص قابل تمدید است.

ث- ...

۱- دفاتر اسناد رسمی، در خصوص هرگونه انتقال املاک، انتقال حق واگذاری محل، واگذاری منافع، معامله اموال دارای سند رسمی، صدور سند مالکیت و نیز ثبت هرگونه مطالبه از قبیل قرض، ودیعه و رهن؛

...

۴- اشخاص تجاری مجاز به خرید و فروش «انواع ارز، رمز پول یا رمز دارایی» موضوع ماده (۳) قانون مالیات های مستقیم، حسب مورد در خصوص معاملات مذکور؛ اشخاص موضوع این جزء مجاز به استفاده از معافیت موضوع ماده (۱۴) مکرر این قانون نمی باشند.

ج- دفاتر اسناد رسمی موظف اند در هنگام تنظیم وکالت بلاعزل با موضوع انتقال دارایی های موضوع بند (۱) ماده (۴۶) قانون مالیات های مستقیم، وسایل نقلیه که مطابق قوانین مربوط ملزم به شماره گذاری هستند و هرگونه اموال دارای سند رسمی، صورتحساب الکترونیکی مربوط را صادر نمایند.

چ- اشخاص تجاری مجاز به خرید و فروش انواع ارز، موظفاندر خصوص تبدیل انواع ارز به یکدیگر، تبدیل مذکور را در قالب یک فروش و یک خرید، ثبت و در هر مرحله صورتحساب الکترونیکی مجزایی صادر نمایند.

ح-...

خ- کلیه اشخاص تجاری و غیرتجاری مکلفند به ترتیبی که سازمان تعیین می‌کند، صورتحساب‌های الکترونیکی تنظیم هرگونه انتقال عین یا حق‌واگذاری محل و سایر حقوق مربوط به اموال غیرمنقول فاقد سند رسمی را مطابق آیین‌نامه اجرایی این بند، صادر نمایند. آیین‌نامه اجرایی این بند حداکثر ظرف یک سال از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این ماده، توسط سازمان با همکاری وزارت راه و شهرسازی و سازمان ثبت اسناد و املاک کشور تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

تبصره ۱- ...

اعتراض نسبت به مالیاتی که بر اساس این تبصره تعیین شده است، صرفاً تا پایان مهلت پرداخت، در موارد عدم صدور صورتحساب الکترونیکی توسط اشخاص موضوع این ماده یا عدم ثبت‌نام در نظام مالیاتی قابل رسیدگی است. در صورت عدم ثبت‌نام در نظام مالیاتی، شرط رسیدگی به اعتراض، پرداخت یا ترتیب پرداخت جریمه موضوع ماده (۲۲) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان است. همچنین در صورت عدم اعتراض پس از پایان مهلت مذکور، مالیات و جریمه‌های مطالبه یا وصول شده قطعی محسوب می‌شود و در صورت عدم پرداخت مالیات مذکور در مهلت مقرر، سازمان از طریق عملیات اجرایی نسبت به وصول مالیات متعلق و جریمه آن اقدام می‌نماید. ...

تبصره ۴- در صورتی که بر اساس تأیید هیأت حل اختلاف مالیاتی و با ارائه اسناد و مدارک مثبته، عدم انجام تکالیف موضوع تبصره‌های (۱) و (۲) این ماده در موعد زمانی تعیین شده، خارج از اراده شخص باشد، مشمول جریمه نمی‌شود. ...

تبصره ۶- سازمان موظف است امکان صدور، اصلاح یا ابطال صورتحساب‌های الکترونیکی قرض، ودیعه و سایر مواردی که موجب ایجاد حق بر ذمه دریافت‌کننده وجه می‌شوند را از طریق کارپوشه غیرتجاری یا با استفاده از خدمات اشخاص تجاری دارای مجوز ثبت اطلاعات از سازمان نظیر شرکت‌های معتمد ارائه‌کننده خدمات مالیاتی، فراهم نماید. در موارد فوق، ثبت کاربرگ (فرم) انتقال وجه مطابق بند (ب) ماده (۱۹) قانون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۴۰۲/۰۳/۳۰ در حکم صدور صورتحساب الکترونیکی موضوع این تبصره است.

تبصره ۷- ...

تبصره ۱۲- سازمان موظف است در انتقال دارایی‌ها به صورت ارث، نذر، وصیت، وقف یا حبس بر اساس اطلاعات مندرج در اظهارنامه‌های تسلیمی موضوع فصل چهارم باب دوم قانون مالیات‌های مستقیم، انتقال‌های فوق را به عنوان صورتحساب الکترونیکی به کارپوشه غیرتجاری اشخاص منتقل کند.

تبصره ۱۳- چنانچه بر اساس سایر قوانین یا مقررات، اشخاص تجاری یا غیرتجاری مجاز به ثبت اطلاعات معاملات باشند، در صورت ثبت اطلاعات معاملات مذکور مطابق معیارهای اعلامی سازمان جهت اجرای این قانون، اشخاص مزبور، الزامی به صدور صورتحساب الکترونیکی در خصوص معاملات فوق ندارند و سازمان موظف است بر اساس اطلاعات ثبت‌شده، اطلاعات معاملات مذکور را به‌عنوان صورتحساب الکترونیکی حسب مورد به کارپوشه تجاری یا غیرتجاری اشخاص منتقل کند.

ایراد شورای نگهبان:

۳_ در ماده ۸، موضوع الحاق ماده ۱۶ مکرر به قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان؛

۳_۱_ اطلاق شمول بند (پ)، نسبت به اشخاص غیرتجاری، مغایر بند ۱۰ اصل ۳ قانون اساسی شناخته شد.

۳_۲_ در بند (پ)، مبنای ارزش‌گذاری پرداخت‌های غیر نقدی واجد ابهام است؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۳_۳_ در بند (ت)، اطلاق تکلیف مذکور، نسبت به مواردی که تضییق بلاوجه است، مغایر بند ۱۰ اصل ۳ قانون اساسی است.

۳_۴_ در بند (خ)، نسبت میان سازوکار «ترتیبی که سازمان تعیین می‌کند» و «مطابق آیین‌نامه اجرایی این بند»، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۳_۵_ در بند (خ)، ضوابط تدوین آیین‌نامه اجرایی موضوع این بند ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۳_۶_ در تبصره ۱، امکان اعتراض نسبت به سایر موارد به‌غیر از دو مورد ذکرشده در تبصره، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۳_۷_ تبصره ۱، از این جهت که منوط شدن اعتراض به موارد مذکور به پرداخت جریمه عدم ثبت نام در نظام مالیاتی، مربوط به اشخاص تجاری است یا غیرتجاری، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۳_۸_ در تبصره‌های ۱ و ۲، علی‌رغم اصلاح به‌عمل آمده در تبصره ۴ این ماده، ایراد ردیف «۷-۴» شورای نگهبان نسبت به اصل امکان اعتراض به قوت خود باقی است.

۳_۹_ در تبصره ۶، مراد از «سایر مواردی که موجب ایجاد حق بر ذمه دریافت‌کننده وجه می‌شوند» ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۳_۱۰_ تبصره ۱۲، از حیث حصری یا تمثیلی بودن موارد مذکور در صدر تبصره واجد ابهام است؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۳_۱۱_ در تبصره ۱۲، تکلیف موضوع نسبت به مواردی که انتقال‌گیرنده موارد مذکور، شخص حقوقی است، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

تذکر شورای نگهبان:

- ۲-۱ در جزء ۲ بند (الف)، عبارت «ارزش ریالی دارایی انتقال یافته» به عبارت «قیمت مورد معامله» یا «ارزش ریالی مورد معامله» اصلاح گردد.
- ۲-۲ در تبصره ۱۳، عبارت «در به عنوان» اصلاح گردد.

مصوبه کمیسیون:

در ماده (۸) مصوبه، موضوع الحاق ماده (۱۶ مکرر) به قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان:

- ۱- در جزء (۲) بند «الف» ماده (۱۶ مکرر) عبارت «ارزش ریالی دارایی انتقال یافته» به عبارت «ارزش ریالی مورد معامله» اصلاح می شود.
- ۲- در بند «پ» ماده فوق، عبارت «اشخاص تجاری» جایگزین واژه «اشخاصی» و عبارت «به صورت نقدی یا غیرنقدی» حذف می گردد. همچنین عبارت «در موارد فوق برای کلیه وجوه پرداختی یا معادل ریالی پرداخت‌های غیرنقدی مبتنی بر اظهار خود»، جایگزین عبارت «برای موارد فوق» می گردد.
- ۳- بند «ت» به شرح زیر اصلاح می شود:
- ت-

۱- کلیه اشخاص موضوع بند «الف» ماده (۱۱) این قانون موظفند در مواردی که پرداخت وجه موجب ایجاد تعهد بر ذمه دریافت کننده وجه می شود و دریافت کننده وجه را متعهد به استرداد می کند نظیر قرض و ودیعه، صورتحساب الکترونیکی مربوطه را صادر نمایند.

۲- کلیه اشخاص غیرتجاری مکلفند در مهلت اعلام شده از سوی سازمان، صورتحساب‌های الکترونیکی مطالبات قبل از استقرار بستر اجرایی از قبیل قرض، ودیعه، وثیقه و رهن را مطابق فرایند تعیین شده در آیین نامه اجرایی این ماده، صادر کنند. پس از پایان مهلت اعلام شده از سوی سازمان، مهلت مجددی صرفاً برای یکبار و به مدت یک ماه پس از درخواست شخص برای وی در نظر گرفته می شود. حکم این بند در خصوص اشخاص غیرتجاری با مجموع مطالبات کمتر از سی میلیارد (۳۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال، جاری نمی باشد و این مورد در حکم مطالبات قبل از استقرار بستر اجرایی محسوب می شود و مشمول مالیات نمی باشد، مگر اینکه خلاف آن اثبات شود.

۴- به انتهای جزء (۴) بند «ث» ماده (۱۶ مکرر) عبارت «صدور صورتحساب الکترونیکی برای معاملات انواع رمز پول و رمز دارایی فاقد اطلاعات هویتی انتقال گیرنده یا انتقال دهنده نیز الزامی است.» اضافه و یک تبصره به شرح زیر به جزء مزبور الحاق می شود:

تبصره- در صورتی که دارایی های موضوع بند (۵) ماده (۴۶) قانون مالیات های مستقیم، قبل از استقرار بستر اجرایی تملک شده باشند، اشخاص تجاری موضوع این جزء موظفند در زمان انتقال، صورتحساب الکترونیکی خرید دارایی فوق را با درج قیمت دارایی در زمان استقرار بستر اجرایی صادر نمایند. در موارد فوق تاریخ تملک، تاریخ استقرار بستر اجرایی در نظر گرفته می شود.

۵- در بند «ج» ماده (۱۶ مکرر) عبارت «انواع ارز» به عبارت «دارایی های موضوع بندهای (۳)، (۴) و (۵) ماده (۴۶) قانون مالیات های مستقیم» و عبارت «در خصوص تبدیل انواع ارز به یکدیگر، تبدیل مذکور» به عبارت «معاوضه دارایی های مذکور با سایر مصادیق دارایی های همان بند» اصلاح می شود.

۶- بند «خ» ماده (۱۶ مکرر) به شرح زیر اصلاح می شود:

خ- کلیه اشخاص تجاری و غیرتجاری مکلفند صورتحساب های الکترونیکی هرگونه انتقال عین یا حق واگذاری محل و سایر حقوق مربوط به اموال غیرمنقول فاقد سند رسمی را از طریق مراجعه به سامانه ثبت الکترونیک اسناد با رعایت مفاد قانون «الزام به ثبت رسمی معاملات اموال غیرمنقول» مصوب ۱۴۰۱/۹/۶ صادر نمایند. در صورتی که اطلاعات انتقال مذکور مشمول تبصره (۱۳) این ماده شود، اشخاص فوق تکلیفی برای صدور صورتحساب الکترونیکی ندارند. آیین نامه اجرائی این بند حداکثر ظرف یک سال از تاریخ لازم الاجرا شدن این ماده، توسط سازمان با همکاری وزارت راه و شهرسازی و سازمان ثبت اسناد و املاک کشور تهیه می شود و به تصویب هیأت وزیران می رسد.

۷- در فراز انتهایی تبصره (۱) ماده (۱۶ مکرر) عبارت «اعتراض نسبت به مالیاتی که ... مالیات متعلق و جریمه آن اقدام می نماید.» حذف و فراز ذیل جایگزین آن می شود:

... «سازمان موظف است خلاصه ای از اطلاعات موجود در سامانه مؤدیان نظیر صورتحساب های الکترونیکی خرید، صورتحساب های الکترونیکی فروش و حسب مورد سایر اطلاعاتی که مبنای تعیین مالیات موضوع این تبصره قرار گرفته را به عنوان اظهارنامه پیش فرض تهیه و از طریق کارپوشه غیرتجاری به اشخاص موضوع این تبصره اعلام نماید. اعتراض نسبت به مالیاتی که بر اساس اظهارنامه فوق تعیین شده با رعایت تبصره (۴) این ماده، صرفاً تا پایان مهلت پرداخت مالیات قابل ثبت است. همچنین در صورت عدم اعتراض پس از پایان مهلت مذکور،

مالیات و جریمه‌های مطالبه یا وصول شده قطعی محسوب می‌شود و در صورت عدم پرداخت مالیات مذکور در مهلت مقرر، سازمان از طریق عملیات اجرایی نسبت به وصول مالیات متعلق و جریمه آن اقدام می‌نماید. همچنین سازمان موظف است قبل از استقرار بستر اجرایی، نسبت به اطلاع‌رسانی، آموزش و فرهنگ‌سازی مالیاتی در راستای اجرای این قانون، اقدام نماید.»

۸- در تبصره (۴) ماده (۱۶ مکرر) عبارت «در موارد اعتراض» به ابتدای تبصره اضافه و بعد از عبارت «خارج از اراده شخص باشد» عبارت «یا به سبب معاذیر قانونی یا معاذیر شرعی نظیر حج تمتع باشد» اضافه می‌شود. همچنین عبارت «مشمول جریمه» به عبارت «شخص مذکور مشمول جریمه‌های متعلق» اصلاح می‌شود.

۹- تبصره (۶) ماده (۱۶ مکرر) به شرح زیر اصلاح می‌شود:
تبصره ۶- ثبت کاربرگ (فرم) انتقال وجه موضوع بند «ب» ماده (۱۹) قانون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۴۰۲/۳/۳۰ مطابق معیارهای اعلامی سازمان جهت اجرای این قانون، در حکم صدور صورتحساب الکترونیکی موضوع بند «ت» این ماده است.

۱۰- در تبصره (۱۲) ماده (۱۶ مکرر) عبارت «در انتقال دارایی‌ها به صورت ارث، نذر، وصیت، وقف یا حبس» حذف و عبارت «در انتقال دارایی‌ها به صورت ارث یا هر یک از موارد مذکور در ماده (۳۹) قانون مالیات‌های مستقیم، اطلاعات مربوط به» قبل از عبارت «انتقال‌های فوق» اضافه می‌گردد و عبارت «به کارپوشه غیرتجاری» به عبارت «حسب مورد به کارپوشه تجاری یا غیرتجاری» اصلاح می‌گردد.

۱۱- در تبصره (۱۳) ماده (۱۶ مکرر) عبارت «در به‌عنوان» به عبارت «به‌عنوان» اصلاح گردید.

ماده ۱۰- پنج تبصره به عنوان تبصره های (۳) تا (۷) به ماده (۲۵) قانون پایانه های فروشگاه های و سامانه مؤدیان به شرح زیر الحاق می شود:

تبصره ۱- ...

تبصره ۴- اشخاص موضوع ماده (۱۲) قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۴۰۰/۳/۲ که حجم معاملات سالانه آنها از مبلغ تعیین شده مطابق ماده مذکور کمتر باشد، می توانند از معافیت موضوع (۱۴ مکرر) این قانون استفاده کنند و در غیر این صورت مکلف به صدور صورتحساب الکترونیکی در سامانه مؤدیان هستند و مشمول حکم این ماده می شوند.

تبصره ۵- سازمان موظف است صرفاً هزینه های دارای صورتحساب الکترونیکی را به عنوان هزینه های قابل قبول مالیاتی موضوع فصل دوم باب چهارم قانون مالیات های مستقیم بپذیرد؛ مؤدیان می توانند مشروط به اعلام هزینه های فاقد صورتحساب الکترونیکی به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی از طریق کارپوشه تجاری، نسبت به ثبت اعتراض به مالیات متعلق اقدام نمایند. سازمان می تواند هزینه های اعلام شده توسط مؤدی از طریق کارپوشه تجاری را مورد رسیدگی قرار دهد.

تبصره ۶- هزینه های مؤدیانی نظیر عرضه کنندگان کالاهای مستعمل که به دلیل ماهیت کسب و کار آنها، عمده خرید آنها از اشخاصی است که امکان صدور صورتحساب الکترونیکی ندارند، مشروط به اعلام مؤدی از طریق کارپوشه تجاری، قابل پذیرش می باشد و سازمان می تواند هزینه های فوق را مورد رسیدگی مالیاتی قرار دهد. فهرست مؤدیان مذکور حداکثر تا پایان دی ماه هر سال برای سال بعد، توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی تعیین و اعلام خواهد شد.

ایراد شورای نگهبان:

۴- در ماده ۱۰، موضوع اصلاح ماده ۲۵ قانون پایانه های فروشگاه های و سامانه مؤدیان، در تبصره های ۵ و ۶، با توجه به عبارت «سازمان می تواند»، الزامی یا اختیاری بودن امور مذکور ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.

تذکر شورای نگهبان:

۳- در ماده ۱۰، موضوع اصلاح ماده ۲۵ قانون پایانه های فروشگاه های و سامانه مؤدیان، در تبصره ۴ عبارت «موضوع (۱۴ مکرر)» به «موضوع ماده (۱۴ مکرر)» اصلاح گردد.

مصوبه کمیسیون:

در ماده (۱۰) مصوبه، تبصره‌های (۴)، (۵) و (۶) الحاقی به ماده (۲۵) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان به شرح زیر اصلاح می‌شود:

۱- در تبصره (۴) عبارت «موضوع (۱۴ مکرر)» به عبارت «موضوع ماده (۱۴ مکرر)» اصلاح می‌گردد.

۲- در تبصره (۵) عبارت «سازمان می‌تواند» به عبارت «سازمان موظف است» اصلاح می‌گردد و جمله «عدم رسیدگی به موارد فوق بر اساس احکام موضوع مواد (۱۵۶) و (۱۵۷) قانون مالیات‌های مستقیم توسط سازمان به منزله تأیید هزینه‌های اعلام‌شده به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی است. همچنین در صورتی که این موارد از طریق کارپوشه تجاری به تأیید فروشنده برسد، فروشنده تکلیفی برای صدور صورتحساب الکترونیکی ندارد و مشمول جریمه‌های مربوط به عدم صدور صورتحساب الکترونیکی نمی‌شود.» به انتهای این تبصره اضافه می‌گردد.

۳- در تبصره (۶) عبارت «سازمان می‌تواند» به عبارت «سازمان موظف است» اصلاح می‌گردد و عبارت «عدم رسیدگی به موارد فوق بر اساس احکام موضوع مواد (۱۵۶) و (۱۵۷) قانون مالیات‌های مستقیم توسط سازمان به منزله تأیید هزینه‌های اعلام‌شده به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی است.» بعد از عبارت «مورد رسیدگی مالیاتی قرار دهد.» اضافه می‌گردد.

بخش دوم- محاسبه و أخذ مالیات

ماده ۱۱- ...

۲۵- رمز دارایی: نوعی دارایی رقومی (دیجیتال) رمزنگاری شده است که در بستر پایگاه داده اشتراکی به صورت متمرکز (حاکمیتی) یا غیرمتمرکز ایجاد و به صورت غیر متمرکز مبادله می‌شود.

ایراد شورای نگهبان:

۵- در بند ۲۵ ماده ۱۱، موضوع الحاق ماده ۳ به قانون مالیات‌های مستقیم، وجه تنقید تعریف به قید «حاکمیتی» واجد ابهام است؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

مصوبه کمیسیون:

در ماده (۱۱) مصوبه، موضوع الحاق ماده (۳) به قانون مالیات‌های مستقیم در بند (۲۵) عبارت «(حاکمیتی)» حذف و عبارت «متمرکز یا» قبل از عبارت «غیر متمرکز مبادله می‌شود» اضافه می‌گردد.

ماده ۱۲-

...

۱- املاک با انواع کاربری و حق واگذاری محل

۲- انواع خودروی سواری دارای شماره انتظامی (پلاک) شخصی

۳- انواع طلا، نقره، پلاتین و مسکوکات آنها و جواهرآلات

۴- انواع ارز

تبصره ۱- پس از استقرار بستر اجرایی موضوع ماده (۱۶ مکرر) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان، صدور صورتحساب الکترونیکی تنظیم وکالت بلاعزل با موضوع انتقال دارایی‌های موضوع بندهای (۱) و (۲) این ماده، در این قانون در حکم انتقال است و مشمول مالیات موضوع این فصل می‌شود و موکل اصلی یا موکلین بعدی وکالت بلاعزل مسئول پرداخت مالیات متعلق هستند. مبلغ درج شده در صورتحساب الکترونیکی موضوع ماده (۱۶ مکرر) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان، مبنای محاسبه عایدی سرمایه دارایی‌های موضوع این تبصره است. آیین‌نامه اجرایی این تبصره حداکثر یک سال پس از لازم‌الاجرا شدن این ماده، توسط سازمان با همکاری سازمان ثبت اسناد و املاک کشور تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

تبصره ۲- ...

تبصره ۵- در صورت فروش دارایی‌های موضوع بندهای (۳) و (۴) این ماده توسط اشخاص غیرتجاری به اشخاص موضوع اجزای (۳) و (۴) بند «ث» ماده (۱۶ مکرر) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان، عایدی حاصل از انتقال دارایی‌های مذکور معاف از مالیات موضوع این فصل است. در صورت فروش دارایی‌های مذکور به سایر اشخاص، کل درآمد یا وجوه دریافتی حاصل از انتقال دارایی‌های فوق مشمول مالیات موضوع فصل ششم باب سوم این قانون می‌شوند.

ایراد شورای نگهبان:

- ۱_۶_۱ عدم شمول مالیات بر عایدی سرمایه موضوع این ماده نسبت به انواع رمز پول و رمزدارایی، مغایر بند ۹ اصل ۳ قانون اساسی شناخته شد.
- ۲_۶_۲ در تبصره ۱، اطلاق حکم انتقال دارایی با وکالت بلاعزل نسبت به مواردی که وکالت بودن و عدم قصد انتقال مالکیت در قرارداد وکالت احراز گردد، مغایر بند ۱۲ اصل ۳ قانون اساسی است.

مصوبه کمیسیون:

ماده (۱۲) مصوبه موضوع الحاق ماده (۴۶) به قانون مالیات‌های مستقیم به شرح زیر اصلاح می‌شود:

- ۱- یک بند به عنوان بند (۵) به شرح زیر به ماده (۴۶) الحاق می‌شود:
- «۵- انواع رمز پول و رمز دارایی».
- ۲- در تبصره (۱) ماده (۴۶) عبارت «در حکم انتقال است» به عبارت «انتقال محسوب می‌شود» اصلاح و جمله زیر قبل از عبارت «آیین‌نامه اجرایی این تبصره» اضافه می‌شود:
- «در صورت احراز عدم قصد انتقال مالکیت در موارد فوق از طریق آرای هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی، صورتحساب الکترونیکی فوق مشمول مالیات موضوع این فصل نمی‌شود.»
- ۳- در تبصره (۵) ماده (۴۶) عبارت «بندهای (۳) و (۴)» به عبارت «بندهای (۳)، (۴) و (۵)» اصلاح می‌شود.

ماده ۱۳- ...

الف- ...

تبصره ۱- عایدی سرمایه حاصل از انتقال ملک مسکونی متعلق به «سرپرست خانوار» در صورتی که دوره تملک آن بیش از دو سال باشد و شخص فوق صرفاً یک ملک مسکونی دیگر داشته باشد، مشمول مالیات نمی‌شود. در خصوص سرپرست خانوار، شرط دوره تملک بیش از دو سال، می‌تواند در هر پنج سال یک بار رعایت نشود.

...

ب- ...

تبصره ۱- عایدی سرمایه حاصل از انتقال خودروی سواری دارای شماره انتظامی شخصی متعلق به «سرپرست خانوار» در صورتی که دوره تملک آن بیش از یک سال باشد و شخص فوق صرفاً یک خودروی سواری دارای شماره انتظامی شخصی دیگر داشته باشد، مشمول مالیات نمی‌شود. در خصوص سرپرست خانوار، شرط دوره تملک بیش از یک سال، می‌تواند در هر پنج سال یک بار رعایت نشود.

ایرادات شورای نگهبان:

۷_ در ماده ۱۳، موضوع الحاق ماده ۴۷ به قانون مالیات‌های مستقیم، در تبصره ۱ بند (الف) و تبصره ۱ بند (ب)، با توجه به عبارت «سازمان می‌تواند»، الزامی یا اختیاری بودن امور مذکور ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۱_۶_ عدم شمول مالیات بر عایدی سرمایه موضوع این ماده نسبت به انواع رمزپول و رمزارایی، متاير بند ۹ اصل ۳ قانون اساسی شناخته شد.

مصوبه کمیسیون:

در ماده (۱۳) مصوبه، موضوع الحاق ماده (۴۷) به قانون مالیات‌های مستقیم:

۱- در انتهای تبصره (۱) بند «الف» و انتهای تبصره (۱) بند «ب» عبارت «می‌تواند» در هر پنج سال، یک‌بار رعایت نشود» به عبارت «در هر پنج سال، یک‌بار در نظر گرفته نمی‌شود.» اصلاح می‌شود.

۲- یک بند به عنوان بند «ط» به ماده (۴۷) به شرح زیر الحاق می‌شود:

ط- در موارد انتشار و مبادله ریال به صورت رقومی (دیجیتال) و رمزنگاری شده، عایدی سرمایه حاصل از انتقال آنها مشمول مالیات نمی‌شود.

ح-...

ماده ۱۴- یک ماده به عنوان ماده (۴۸) ذیل فصل اول باب سوم قانون مالیات‌های مستقیم به شرح زیر الحاق می‌شود:

ماده ۴۸ - در محاسبه مالیات بر عایدی سرمایه دارایی‌های موضوع ماده (۴۶) این قانون احکام زیری جاری است:

الف - ...

ب - ...

۱- آخرین صورتحساب الکترونیکی خرید و حسب مورد آخرین صورتحساب‌های الکترونیکی خرید قبل از آن، مبنای تعیین قیمت خرید و دوره تملک موضوع بندهای (۳) و (۴) خواهد بود.

۲- ...

۳- معاوضه دارایی‌های موضوع بندهای (۳) و (۴) ماده (۴۶) این قانون متعلق به هر «شخص غیرتجاری بالای هجده سال» با دارایی دیگری از مصادیق همان بند با رعایت موازین شرعی، در صورت صدور صورتحساب الکترونیکی مشمول مالیات بر عایدی سرمایه نمی‌باشد.

ز - ...

تبصره ۱- ارزش روز دارایی‌های موضوع بند (۱) ماده (۴۶) این قانون، بر اساس حسب مورد قیمت روز دارایی موضوع ماده (۶۴) این قانون یا ارزش روز تعیین شده مطابق تبصره (۵) ماده (۹۳) این قانون تعیین می‌شود. ارزش روز دارایی‌های موضوع بند (۲) ماده (۴۶) این قانون، بر اساس قیمت روز دارایی موضوع ماده (۳۰) قانون مالیات بر ارزش افزوده تعیین می‌شود. همچنین ارزش روز دارایی‌های موضوع بندهای (۳) و (۴) ماده (۴۶) این قانون، بر اساس قیمت هر گرم طلای هجده عیار و قیمت هر یورو که توسط بانک مرکزی اعلام می‌شود، تعیین خواهد شد. آیین نامه اجرایی این تبصره حداکثر ظرف شش ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این ماده، توسط سازمان تهیه و به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی می‌رسد. »

ایراد شورای نگهبان:

در راستای رفع ایراد شماره ۶ مربوط به ماده (۱۲):

۱_۶- عدم شمول مالیات بر عایدی سرمایه موضوع این ماده نسبت به انواع رمز پول و رمزدارایی، مغایر بند ۹ اصل ۳ قانون اساسی شناخته شد.

۸_ در ماده ۱۴، موضوع الحاق ماده ۴۸ به قانون مالیات‌های مستقیم؛

۱_۸- در جزء ۱ بند (ب)، مقصود از «حسب مورد آخرین صورتحساب‌های الکترونیکی خرید قبل از آن» ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۲_۸- در تبصره ۱، مبنای قیمت اعلامی بانک مرکزی برای هر یورو، با توجه به تعدد قیمت‌های اعلامی، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

مصوبه کمیسیون:

ماده (۱۴) مصوبه، موضوع الحاق ماده (۴۸) به قانون مالیات‌های مستقیم موضوع به شرح زیر اصلاح می‌شود:

۱) در صدر ماده بعد از عبارت «عایدی سرمایه» عبارت «حاصل از انتقال» اضافه می‌گردد و عبارت «زیری» به «زیر» تغییر می‌یابد.

۲) جزء (۱) بند (ب) به شرح زیر اصلاح می‌گردد:

«۱- آخرین صورتحساب‌های الکترونیکی خرید بر اساس تاریخ صدور (کمترین دوره تملک) مبنای تعیین قیمت خرید و دوره تملک دارایی‌های موضوع بندهای (۳)، (۴) و (۵) خواهد بود. صورتحساب الکترونیکی خرید برای معاوضه دارایی‌های موضوع بندهای (۳)، (۴) و (۵) این قانون که مطابق بند (چ) ماده ۱۶ مکرر) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان صادر شده، به عنوان آخرین صورتحساب الکترونیکی خرید موضوع این جزء در نظر گرفته نمی‌شود.»

۳) در جزء (۳) بند (ب) عبارت «(۳) و (۴)» به عبارت «(۳)، (۴) و (۵)» تغییر می‌یابد.

۴) تبصره (۱) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

تبصره ۱- ارزش روز دارایی‌های موضوع ماده (۴۶) این قانون به شرح زیر تعیین می‌شود:

۱- ارزش روز دارایی‌های موضوع بند (۱) ماده (۴۶) این قانون، حسب مورد بر اساس قیمت روز دارایی موضوع ماده (۶۴) این قانون یا ارزش روز تعیین شده مطابق تبصره (۵) ماده (۹۳) این قانون تعیین می‌شود. قیمت روز دارایی موضوع ماده (۶۴) این قانون بر اساس مواردی از قبیل قیمت اظهاری در صورتحساب الکترونیکی خرید یا فروش و تغییرات شاخص قیمت مصرف‌کننده در طول دوره تملک تعیین می‌شود.

۲- ارزش روز دارایی‌های موضوع بند (۲) ماده (۴۶) این قانون، بر مبنای مواردی از قبیل قیمت مندرج در صورتحساب‌های الکترونیکی دارایی‌های مشابه، قیمت اظهاری در صورتحساب الکترونیکی خرید یا فروش، تغییرات شاخص قیمت مصرف‌کننده در طول دوره تملک و مأخذ موضوع ماده (۲۸) قانون مالیات بر ارزش افزوده تعیین می‌شود.

۳- ارزش روز دارایی‌های موضوع بندهای (۳) و (۴) ماده (۴۶) این قانون، بر اساس قیمت هر گرم طلای هجده‌عیار و قیمت هر یورو که توسط بانک مرکزی اعلام می‌گردد، تعیین می‌شود. قیمت هر یورو بر اساس نرخ موضوع بند (الف) ماده (۴۴) قانون بانک مرکزی مصوب ۱۴۰۲/۰۳/۳۰ تعیین می‌شود.

آیین‌نامه اجرائی این تبصره حداکثر ظرف شش ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون، توسط سازمان تهیه شده و به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی می‌رسد.

ماده ۱۵- یک ماده به عنوان ماده (۴۹) ذیل فصل اول باب سوم قانون مالیات‌های مستقیم به شرح زیر الحاق می‌شود:

«ماده ۴۹- در هر سال مجموع عایدی سرمایه حاصل از انتقال دارایی‌های موضوع بندهای (۱) و (۲) ماده (۴۶) این قانون با دوره تملک یک سال و بیشتر از آن که به «اشخاص غیرتجاری» تعلق دارند، مشمول مالیات با نرخ مقرر در ماده (۱۳۱) این قانون می‌باشد.

...

تبصره ۳- در صورتی که قیمت خرید تعدیل شده بیشتر از قیمت فروش باشد، زیان حاصل از انتقال دارایی مذکور قابل استهلاک نخواهد بود.

تبصره ۴- از مجموع عایدی سرمایه حاصل از انتقال املاک با کاربری غیرمسکونی و حق واگذاری محل در صورتی که دوره تملک آن‌ها بیش از دو سال باشد، پس از رعایت تبصره (۲) این ماده، تا آستانه ده برابر معافیت موضوع ماده (۸۴) این قانون کسر می‌شود و مازاد آن با رعایت مقررات این ماده، مشمول مالیات می‌شود. اشخاص موضوع این فصل صرفاً در یک سال از هر پنج سال، می‌توانند از این معافیت استفاده کنند. شرط دوره تملک بیش از دو سال مذکور در این تبصره، می‌تواند در هر پنج سال، صرفاً برای یک دارایی رعایت نشود.

تبصره ۵- ...

تبصره ۸- مجموع زیان سرمایه هر شخص غیرتجاری حاصل از انتقال دارایی‌های موضوع ماده (۴۶) این قانون با دوره تملک یک سال و بیشتر، از مجموع عایدی سرمایه دارایی‌های موضوع ماده (۴۶) این قانون در سال یا سالهای بعد برای شخص مذکور قابل استهلاک است. حکم این تبصره در خصوص دارایی‌هایی که عایدی سرمایه حاصل از انتقال آن‌ها مشمول مالیات نمی‌باشد، جاری نخواهد بود.

تبصره ۹- در خصوص اشخاص غیرتجاری بالای هجده سال، در هر سال به میزان معافیت موضوع ماده (۸۴) این قانون از مجموع عایدی سرمایه حاصل از انتقال املاک با کاربری مسکونی و دارایی‌های موضوع بند (۲) ماده (۴۶) این قانون با دوره تملک یک سال و بیش از یک سال کسر می‌شود.»

ایراد شورای نگهبان:

در ماده ۱۵، موضوع الحاق ماده ۴۹ به قانون مالیات‌های مستقیم، در تبصره ۴ با توجه به عبارت «سازمان می‌تواند»، الزامی یا اختیاری بودن امور مذکور ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.
در راستای رفع ایراد شماره ۶- در ماده ۱۲، موضوع الحاق ماده ۴۶ به قانون مالیات‌های مستقیم؛

۱-۶ عدم شمول مالیات بر عایدی سرمایه موضوع این ماده نسبت به انواع رمزپول و رمزدارایی، مغایر بند ۹ اصل ۳ قانون اساسی شناخته شد.

مصوبه کمیسیون:

ماده (۴۹) الحاقی به قانون مالیات‌های مستقیم موضوع ماده (۱۵) مصوبه به شرح زیر اصلاح می‌شود:

۱- در صدر ماده عبارت «بندهای (۱) و (۲)» حذف می‌شود.

۲- تبصره (۳) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

تبصره ۳- صرفاً در صورتی که قیمت خرید بیشتر از قیمت فروش باشد، زیان حاصل از انتقال دارایی قابل استهلاك خواهد بود.

۳- در انتهای تبصره (۴) عبارت «می‌تواند در هر پنج سال، صرفاً برای یک دارایی رعایت نشود» به عبارت «در هر پنج سال، صرفاً برای یک دارایی در نظر گرفته نمی‌شود.» اصلاح می‌شود.

۴- در تبصره (۸) عبارت «همان» قبل از عبارت «سال یا سال‌های بعد» اضافه می‌شود.

۵- در تبصره (۹) عبارت «دارایی‌های مشمول مالیات موضوع این فصل» جایگزین عبارت «املاک با کاربری مسکونی و دارایی‌های موضوع بند (۲) ماده (۴۶) این قانون» می‌شود و عبارت «در صورت عدم استفاده از معافیت مذکور به صورت کامل، میزان معافیت کسر نشده، برای دارایی‌های با دوره تملک کمتر از یک سال نیز قابل استفاده خواهد بود.» به انتهای تبصره اضافه می‌شود.

ماده ۱۶- ...

ماده ۱۷- یک ماده به‌عنوان ماده (۵۱) ذیل فصل اول باب سوم قانون مالیات‌های مستقیم به شرح زیر الحاق می‌شود:

ماده ۵۱- «اقاله یا فسخ معاملات قطعی» دارایی‌های موضوع ماده (۴۶) این قانون، تا پایان اسفند سال بعد از انجام معامله و به طور کلی «ابطال معامله بر اساس آرای قطعی مراجع قضائی» به عنوان معامله جدید تلقی نخواهد شد و صورتحساب‌های الکترونیکی معامله مذکور باطل می‌شود. ...

ایراد شورای نگهبان:

۱۰_ در ماده ۱۷، موضوع الحاق ماده ۵۱ به قانون مالیات‌های مستقیم؛

۱_ ۱۰_ وضعیت معاملاتی که منجر به انفساخ یا بطلان می‌شوند، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۲_ ۱۰_ علت محدود شدن حکم صدر این ماده به «پایان اسفند سال بعد از انجام معامله» درخصوص فسخ، انفساخ و بطلان، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

مصوبه کمیسیون:

در ماده (۱۷) مصوبه، موضوع الحاق ماده (۵۱) به قانون مالیات‌های مستقیم عبارت «اقاله یا فسخ معاملات قطعی» به عبارت «اقاله، فسخ، انفساخ، ابطال و یا بطلان معاملات قطعی» اصلاح می‌شود و همچنین عبارت «تا پایان اسفند سال بعد از انجام معامله و به طور کلی «ابطال معامله بر اساس آرای قطعی مراجع قضائی» حذف می‌گردد.

ماده ۱۸- ...

ماده ۲۰- ...

تبصره ۸- مجموع درآمد اشخاص غیرتجاری، حاصل از انتقال دارایی‌های موضوع بندهای (۳) و (۴) ماده (۴۶) این قانون که مطابق مفاد فصل اول باب سوم قانون مالیات‌های مستقیم محاسبه شده است، در هر پنج سال تا سقف پنج برابر معافیت موضوع ماده (۱۰۱) این قانون مشمول مالیات نخواهد بود و مازاد بر آستانه فوق، مشمول مالیات موضوع این فصل می‌شود.

ایراد شورای نگهبان:

در راستای رفع ایراد شماره ۶- در ماده ۱۲، موضوع الحاق ماده ۴۶ به قانون مالیات‌های مستقیم؛

۱_۶- عدم شمول مالیات بر عایدی سرمایه موضوع این ماده نسبت به انواع رمزپول و رمزدارایی، مغایر بند ۹ اصل ۳ قانون اساسی شناخته شد.

تذکر شورای نگهبان:

۴- در ماده ۲۰، موضوع اصلاح ماده ۹۳ قانون مالیات‌های مستقیم، با توجه به آنکه در ماده (۱۰۱) «قانون مالیات‌های مستقیم» معافیت مالیاتی مشخص نشده و صرفاً به میزان معافیت مالیاتی موضوع ماده (۸۴) ارجاع داده است، ضروری است عبارت «ماده (۱۰۱) این قانون» به عبارت «ماده (۸۴) این قانون» اصلاح شود.

مصوبه کمیسیون:

در ماده (۲۰) مصوبه، موضوع اصلاح تبصره (۸) ماده (۹۳) قانون مالیات‌های مستقیم عبارت «بندهای (۳) و (۴) ماده (۴۶)» به عبارت «بندهای (۳)، (۴) و (۵) ماده (۴۶)» و عبارت «ماده (۱۰۱)» به عبارت «ماده (۸۴)» اصلاح می‌شود. همچنین متن ذیل زیر به انتهای تبصره مزبور اضافه می‌شود:

«مجموع درآمد اشخاص غیرتجاری حاصل از انتقال دارایی‌های مذکور که قبل از استقرار بستر اجرایی تملک شده‌اند، تا سه سال پس از استقرار بستر اجرایی، از مالیات موضوع این فصل معاف است. معاوضه دارایی‌های فوق متعلق به هر «شخص غیرتجاری بالای هجده سال» با دارایی دیگری از مصادیق همان بند، با رعایت موازین شرعی مشمول مالیات موضوع این فصل نمی‌باشد. مفاد این تبصره صرفاً در خصوص انتقال این دارایی‌ها به اشخاص موضوع اجزای (۳) و (۴) بند «ث» ماده (۱۶ مکرر) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان، جاری است.»

ماده ۲۱- ...

تبصره ۱۰- در محاسبه عایدی سرمایه حاصل از انتقال دارایی‌های موضوع بند(۱) ماده(۴۶) این قانون، عایدی ناشی از تورم از کل عایدی سرمایه کسر می‌شود. عایدی ناشی از تورم عبارت است از مازاد «قیمت خرید تعدیل شده» از «قیمت خرید». در خصوص دارایی‌های موضوع این تبصره، در صورتی که قیمت خرید تعدیل شده بیشتر از قیمت فروش باشد، زیان حاصل از انتقال دارایی مذکور قابل استهلاک نخواهد بود.

تبصره ۱۱- در صورتی که دوره تملک دارایی‌های موضوع بند(۱) ماده(۴۶) این قانون متعلق به اشخاص موضوع این فصل، دو سال یا کمتر از دو سال باشد، در محاسبه عایدی سرمایه آن حکم تبصره (۱۰) این ماده لحاظ نمی‌شود. شرط دوره تملک بیش از دو سال مذکور در این تبصره، می‌تواند در هر پنج سال صرفاً برای یک دارایی رعایت نشود.

ایراد شورای نگهبان:

۱۱_ در ماده ۲۱ موضوع اصلاح ماده ۱۰۵ قانون مالیات‌های مستقیم، در تبصره ۱۱ با توجه به عبارت «سازمان می‌تواند»، الزامی یا اختیاری بودن امور مذکور ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.

مصوبه کمیسیون:

ماده (۲۱) مصوبه، موضوع اصلاح ماده (۱۰۵) قانون مالیات‌های مستقیم به شرح زیر اصلاح می‌شود:

۱- در تبصره (۱۰) الحاقی به ماده (۱۰۵) قانون مالیات‌های مستقیم، عبارت «در خصوص دارایی‌های موضوع این تبصره، در صورتی که قیمت خرید تعدیل شده بیشتر از قیمت فروش باشد، زیان حاصل از انتقال دارایی مذکور قابل استهلاک نخواهد بود.» به عبارت «در خصوص دارایی‌های موضوع این تبصره، صرفاً در صورتی که قیمت خرید بیشتر از قیمت فروش باشد، زیان حاصل از انتقال دارایی قابل استهلاک خواهد بود.» اصلاح می‌شود.

۲- در تبصره (۱۱) الحاقی به ماده (۱۰۵) قانون مالیات‌های مستقیم، عبارت «می‌تواند در هر پنج سال، صرفاً برای یک دارایی رعایت نشود» به عبارت «در هر پنج سال، صرفاً برای یک دارایی در نظر گرفته نمی‌شود.» اصلاح می‌شود.

ماده ۲۲- ...

تبصره- سازمان موظف است مجموع درآمدهای موضوع این فصل متعلق به هر شخص غیرتجاری را برای وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی ارسال نماید.

تذکر شورای نگهبان:

۵_ در ماده ۲۲، موضوع اصلاح ماده ۱۱۹ قانون مالیات‌های مستقیم، در تبصره عبارت «با رعایت قانون مدیریت داده‌ها و اطلاعات ملی» اضافه گردد.

مصوبه کمیسیون:

در ماده (۲۲) مصوبه، موضوع اصلاح ماده (۱۱۹) قانون مالیات‌های مستقیم، در تبصره الحاقی عبارت «با رعایت قانون «مدیریت داده‌ها و اطلاعات ملی»» بعد از عبارت «موظف است» اضافه می‌شود.

ماده ۲۳- ...

ماده ۲۴- ...

الف- ...

ب- ...

ج- ...

در صورت تسویه موارد ذکر شده در بند «ب» این ماده، سازمان موظف است مالیات علی الحساب فوق را حداکثر ظرف سی روز پس از تاریخ تسویه از محل وصولی‌های جاری سازمان مسترد نماید.

تذکر شورای نگهبان:

۶_ در ماده ۲۴، موضوع اصلاح ماده ۱۲۴ قانون مالیات‌های مستقیم، با توجه به ذکر حکم ذیل بند (ج) این ماده در انتهای بند (ب)، این حکم دو بار تکرار شده و نیازمند اصلاح است.

مصوبه کمیسیون:

در ماده (۲۴) مصوبه، موضوع الحاق ماده (۱۲۴) به قانون مالیات‌های مستقیم در انتهای بند «ج» عبارت «در صورت تسویه موارد ذکر شده» تا عبارت «مسترد نماید.» حذف می‌شود.

ماده ۲۵- ...

د- ...

شخص مذکور مکلف است ظرف ده روز کاری از تاریخ اعلام سازمان، نسبت به صدور، اصلاح یا ابطال صورتحساب الکترونیکی مربوط یا پرداخت یا ترتیب پرداخت مالیات یا ارائه ضمانت به میزان مالیات متعلق اقدام نماید؛ در غیر این صورت اشخاص موضوع بند (الف) ماده (۱۱) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان موظف‌اند با اعلام بانک مرکزی به میزان مالیات مذکور، وجوه متعلق به شخص بدهکار را تا زمان انجام اقدامات فوق در حساب وی مسدود نمایند.

ایراد شورای نگهبان:

۱۲_ در ماده ۲۵، موضوع اصلاح ماده ۱۲۶ قانون مالیات‌های مستقیم، اطلاق بند (د)، نسبت به مواردی که امکان تعیین تکلیف در ده روز وجود نداشته باشد یا به علت عذر موجه شخص نتواند اقدامات مذکور را انجام دهد، مغایر بند ۱۰ اصل ۳ قانون اساسی است.

مصوبه کمیسیون:

در ماده (۲۵) مصوبه، موضوع اصلاح ماده (۱۲۶) قانون مالیات‌های مستقیم عبارت زیر به انتهای بند «د» اضافه می‌گردد:

«در صورتی که با ارائه اسناد و مدارک مثبته و با تأیید هیأت حل اختلاف مالیاتی، عدم انجام تکالیف موضوع این بند در موعد زمانی تعیین شده خارج از اراده شخص باشد یا به سبب معاذیر قانونی یا معاذیر شرعی نظیر حج تمتع باشد، حکم این بند جاری نخواهد بود.»

ماده ۲۶ - ...

تبصره ۴- عایدی سرمایه حاصل از انتقال دارایی‌های موضوع بند (۲) ماده (۴۶) این قانون متعلق به اشخاص تجاری دارای مجوز فعالیت اقتصادی از مراجع ذیصلاح در مناطق آزاد تجاری- صنعتی و ویژه اقتصادی که فاقد شماره انتظامی مختص مناطق آزاد تجاری-صنعتی هستند و نیز دارایی‌های موضوع بندهای (۳) و (۴) ماده (۴۶) این قانون متعلق به اشخاص مذکور، مطابق قوانین سرزمین اصلی، مشمول مالیات هستند.

ایراد شورای نگهبان:

در راستای رفع ایراد شماره ۶ شورای محترم نگهبان

۶_ در ماده ۱۲، موضوع الحاق ماده ۴۶ به قانون مالیات‌های مستقیم؛

۱_ ۶_ عدم شمول مالیات بر عایدی سرمایه موضوع این ماده نسبت به انواع رمز پول و رمز دارایی، مغایر بند ۱۹ اصل ۳ قانون اساسی شناخته شد.

مصوبه کمیسیون:

در ماده (۲۶) مصوبه، موضوع الحاق چند تبصره به ماده (۱۳۲) قانون مالیات‌های مستقیم در تبصره (۴) عبارت «بندهای (۳) و (۴) ماده (۴۶)» به عبارت «بندهای (۳)، (۴) و (۵) ماده (۴۶)» اصلاح می‌شود.

ماده ۲۷ - ...